

HLAVNÉ MESTO SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 31.3.2016

Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch hlavného mesta SR Bratislavy

---

Predkladateľ:

JUDr. Ivo Nesrovnal, v. r.
primátor

Zodpovedný:

Ing. arch. Ingrid Konrad, v. r.
hlavná architektka

Spracovatelia:

Ing. arch. Ingrid Konrad, v. r.
hlavná architektka

Ing. arch. Eva Balašová, v. r.
externý konzultant

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch HM SR Bratislavy
4. Uznesenie č. 268/2016 z rokovania MsR dňa 17.3.2016
5. Výpis z Komisie územného a strategického plánovania a životného prostredia a výstavby dňa 10.3.2016
6. Výpis z Komisie dopravy a informačných systémov dňa 15.3.2016
7. Výpis z Komisie kultúry a ochrany historických pamiatok dňa 16.3.2016

kód uzn.: 1.5.10

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

schvaľuje

Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch hlavného mesta SR Bratislavy.

Dôvodová správa

Predložený materiál bol vypracovaný na základe uznesenia č. 228/2015 bod 1. zo dňa 25. 06. 2015, ktorým mestské zastupiteľstvo žiada primátora hlavného mesta SR Bratislavy „predložiť pravidlá participácie občanov na tvorbe rozhodnutí hlavného mesta SR Bratislavy v oblasti urbanizmu a rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy“.

Materiál predstavuje súhrn základných pravidiel, princípov a metód participácie verejnosti vo vzťahu k príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta, na územnoplánovacích procesoch v kompetencii hlavného mesta SR Bratislavy a je dôležitým zámerom verejného záujmu. Obsahuje rámcový návrh postupu a požiadavku na spracovanie návrhu organizačného, technického a finančného zabezpečenia participácie v rámci kompetencií hlavného mesta SR Bratislavy.

Materiál je vypracovaný v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení Zákona č. 408/2011 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. Vychádza z dokumentov schválených vládou SR, ktoré dokladujú dôležitosť participácie verejnosti na verejnej správe:

- Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík (december 2014)
- Akčný plán iniciatívy pre otvorené vládnutie (február 2012)

Participácia verejnosti na veciach verejných je nevyhnutnou súčasťou práce úspešnej samosprávy. Transparentnosť prípravy dôležitých rozvojových, koncepčných a strategických dokumentov a územnoplánovacích procesov, potreba včasnej informovanosti a vypočutia sú dnes základné požiadavky občanov. Patrí k nim aj ich aktívne zapojenie do tvorby dôležitých dokumentov mesta, zapojenie do procesu obstarávania strategických dokumentov mesta, ktoré majú zásadný vplyv na rozvoj mesta. Rovnako dôležité je aj poskytovanie včasných informácií a vedenie diskusií o konkrétnych investičných zámeroch, ktoré menia obytné prostredie alebo majú dokonca vplyv na celé mesto, či mestskú časť.

Prínosom participácie verejnosti na príprave strategických a koncepčných dokumentov a na územnoplánovacích procesoch a dokumentoch mesta je:

- zvyšovanie kvality týchto procesov a prípravy dokumentov dôležitých pre rozvoj mesta,
- zvyšovanie ich akceptovateľnosti a tým lepšiu realizovateľnosť dokumentov,
- zvyšovanie transparentnosti tvorby a schvaľovania dôležitých dokumentov pre rozvoj mesta,
- lepšie pochopenie komplexnosti a náročnosti plánovacích procesov a náročnosti nachádzania všeobecne uspokojivých riešení,
- zlepšenie vzťahov v komunite, zvýšenie vzájomnej dôvery,
- tvorbu novej identity, zvýšenie väzby občanov k mestu a jeho jednotlivým priestorom, zvýšenie vlastnej zodpovednosti obyvateľov za spravovanie a udržateľný rozvoj mesta.

Je potrebné systematicky zapájať obyvateľov do tvorby dôležitých (strategických) dokumentov mesta vrátane územnoplánovacej dokumentácie, ako aj včas poskytovať informácie a viesť diskusie o dôležitých investičných zámeroch.

Materiál bol vypracovaný pod vedením hlavnej architektky Ing. arch. Ingrid Konrad za participácie odborníkov mesta - z Útvaru hlavnej architektky, zo Sekcie územného plánovania a odborníkov z externého prostredia.

Uskutočnili sa tri okrúhle stoly v dňoch 11. 12. 2015, 16. 12. 2015, 12. 1. 2016, počas ktorých boli predložené pravidlá participácie podrobne diskutované, pripomienkované, dopĺňané a upresňované.

K tvorbe materiálu boli prizvaní odborníci z externého prostredia (v abecednom poradí):

- Mgr. art. Dominika Belanská, Obchodná ulica a okolie, o.z., Jedlé mesto, o.z.
- Mgr. Jakub Kmeť, Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť SGI
- Andrea Leitmannová, PUNKT, o.z.
- Ing. arch. Zora Paulíniová, PDCS
- Ing. arch. Mgr. art. Elena Pätoprstá, poslankyňa Mestského zastupiteľstva HM SR Bratislava
- Ing. Ľubica Trubíniová, Občan, demokracia a zodpovednosť, o.z.
- Ing. Miroslav Švec, BSOS, o.z.

Materiál bol poskytnutý na pripomienkovanie Sekcii financií, Sekcii právnych činností, Sekcii územného plánovania Magistrátu hlavného mesta SR Bratislava a kancelárii primátora, všetky doručené pripomienky boli premietnuté do materiálu.

Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepcných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch hlavného mesta SR Bratislavy

Participácia verejnosti na veciach verejných je nevyhnutnou súčasťou práce úspešnej samosprávy. Zlepšenie transparentnosti prípravy dôležitých rozvojových, koncepcných a strategických dokumentov, ako aj územnoplánovacích procesov, potreba byť včas informovaný a potreba byť vypočutý a pochopený - to sú dnes základné požiadavky verejnosti.

Aktívne zapojenie do tvorby dôležitých dokumentov mesta už v úvodných etapách, zapojenie do procesu obstarávania strategických dokumentov mesta, ktoré majú zásadný vplyv na rozvoj mesta, sú rovnako dôležité ako poskytovanie včasných informácií a vedenie diskusií o konkrétnych investičných zámeroch, ktoré menia mestské prostredie, verejný či obytný priestor alebo majú vplyv na celé mesto či mestskú časť. Tieto pravidlá platia pre prácu samosprávy a primerane pre prácu všetkých organizácií zriadených alebo financovaných hlavným mestom.

Príklad účasti občanov na tvorbe verejného priestoru - Parčík Svoradova (Zdroj: archív UHA)

Participácia verejnosti na príprave strategických a koncepcných dokumentoch rozvoja mesta, ako aj na územnoplánovacích procesoch, prináša:

- zvyšovanie kvality týchto procesov a prípravy dokumentov dôležitých pre rozvoj mesta,
- zvyšovanie ich akceptovateľnosti a tým lepšiu realizovateľnosť dokumentov,
- zvyšovanie transparentnosti prípravy a schvaľovania dôležitých dokumentov pre rozvoj mesta,
- lepšie pochopenie komplexnosti a náročnosti plánovacích procesov a náročnosti nachádzania všeobecne uspokojujivých riešení,
- zlepšenie vzťahov v komunite, zvýšenie vzájomnej dôvery ,
- tvorbu novej identity, zvýšenie pocitu väzby občanov k mestu a jeho jednotlivým priestorom, zvýšenie pocitu vlastnej zodpovednosti obyvateľov za spravovanie a udržateľný rozvoj mesta.

1. PRAVIDLÁ PARTICIPÁCIE

Pravidlá participácie sú postavené na dodržaní a uplatnení nasledovných základných pilierov participácie:

- I. DOBRÁ VÔĽA***
- II. IMPLEMENTÁCIA DOHODNUTÝCH ZÁVEROV***
- III. OTVORENOSŤ A TRANSPARENTNOSŤ PROCESOV***
- IV. ODBORNÉ VEDENIE***

Hlavné mesto SR Bratislava si dáva za cieľ uplatňovať a dodržiavať nasledovné všeobecné pravidlá participácie verejnosti na plánovacích, prípadne rozhodovacích procesoch, nad rámec stanovený platnou legislatívou:

1. **Aktivita:** Mesto bude aktívne pristupovať k zapájaniu verejnosti do plánovacích procesov.
2. **Dobrá vôľa a implementácia:** Mesto bude zapájať verejnosť do procesov (do riešenia problémov), kde chce výsledky reálne použiť a dohodnuté spoločné závery bude realizovať. Participácia nemôže byť zneužitá zúčastnenými subjektmi na zdržovanie alebo marenie projektov.
3. **Zodpovedajúce kompetencie:** Mesto bude zapájať verejnosť do procesov, kde má kompetenciu výsledky reálne využiť a bude upriamovať jej pozornosť na problémy / projekty / zámery, kde má mesto kompetenciu konať.
4. **Verejný záujem:** Participácia sa principiálne bude venovať oblasti verejného záujmu, jeho rozvoju alebo ochrane.
5. **Zodpovednosť:** Participácia nemôže priamo pozmeňovať odborné, technické a autorské riešenia. V procese participácie je možné sformulovať požiadavky, ktoré budú následne odborným spôsobom spracované. Participácia môže byť opäť využitá pri vyhodnotení naplnenia požiadaviek. Postup však bude navrhnutý vždy konkrétne v pláne participácie pre konkrétny dokument alebo proces.
6. **Spravodlivosť:** Mesto bude v obdobných prípadoch postupovať obdobne.
7. **Pravidlá:** Týmito pravidlami participácie nie sú dotknuté akékoľvek iné aktivity verejnosti, avšak ak bude mesto vyzvané k spolupráci, bude sa primerane riadiť týmito pravidlami.
8. **Proces:** Participácia je kontinuálny proces, ktorý prebieha počas celej prípravy obstarania dokumentu, jeho spracovania, schválenia, realizácie a vyhodnotenia. Zodpovední za participáciu musia zhodnotiť spätnú väzbu a na základe nej zlepšovať ďalšie aktivity. Výsledkom procesu sú opatrenia implementované v praxi.
9. **Otvorenosť a férovosť** Na participatívnych aktivitách sa môže zúčastniť každý jednotlivci alebo v skupine. Základným kritériom úspešnosti participatívneho procesu je včasné zapojenie verejnosti, spoločné schválenie plánu participácie a otvorená a férová komunikácia.
10. **Mesto bude ďalej zväčšovať priestor pre participáciu** tým, že bude kontinuálne otvárať ďalšie možnosti informovanosti obyvateľov (Smart City, Open Data...) a tým permanentne oboznamovať s aktuálnym stavom a víziou rozvoja mesta. Otvorí tak občanom možnosť včas reagovať na rozvoj mesta a jeho jednotlivých prvkov. Mesto bude usilovať o posilnenie presadzovania verejného a komunálneho záujmu a posilnenie svojho postavenia.

11. **Mesto bude spolupracovať s existujúcimi štruktúrami občianskych aktivít** najmä pre rozširovanie informácií a zber spätnej väzby, prípadne pre ďalšie aktivity podľa konkrétnej potreby.
12. **Spolupráca s mestskými časťami:** Mesto bude do svojich aktivít vždy prizývať aj mestské časti.
13. **Mesto zabezpečí inštitucionálnu a komunikačnú podporu pre procesy participácie** - zabezpečí zaškolenie zodpovedných odborných a technických pracovníkov, rozpočet, technickú podporu aktivít a pod.
14. **Proces participácie bude financovaný z rozpočtu mesta so zohľadnením disponibilných finančných zdrojov a možností.** Mesto bude určujúci aktér tohto procesu. Kvôli dôveryhodnosti procesu nie je možné, aby sa na financovaní procesu participácie podieľal dotknutý účastník – napr. stavebník.
15. **Plán participácie:** Pre každý proces participácie na konkrétnom dokumente alebo projekte bude mestom vypracovaný plán participácie, ktorý určí najmä: ciele participácie, mieru participácie, účastníkov participácie, metódy a formy participácie, časový plán participácie, spôsob a termín vyhodnotenia participácie a spôsob naloženia s výsledkami procesu participácie.
16. **Primeranosť:** Mesto si ponecháva právo rozhodovať o miere a forme participácie s ohľadom na nasledovné faktory, ktoré budú v pláne participácie konkrétne upravené:
  - a. **záujem verejnosti** (zainteresovaných aktérov, odbornej verejnosti i laikov) o predmetný dokument/ projekt a ako výrazne tento dokument/ projekt alebo jeho zmena zasiahne do života občanov; na vyšší záujem a vplyv na verejnosť je dobré reagovať umožnením rozsiahlejšej diskusie a prípadne aj výzvou na spoluprácu,
  - b. ako **urgentné je rozhodovanie**, koľko reálneho času je k dispozícii na zapájanie verejnosti,
  - c. akou mierou je **rozvinutá verejná diskusia v danej téme** - čím menej je rozvinutá verejná diskusia, tým väčší je dôraz na informovanie verejnosti a menší na spoluprácu,
  - d. aká **komplexná je téma** - čím komplexnejší problém, tým väčší dôraz na prácu s odborníkmi a inštitúciami,
  - e. ako **téma verejnej politiky polarizuje zainteresovaných aktérov a verejnosť** (podobne ako predchádzajúce); súčasne je potrebné na proces vyčleniť dostatočný čas na poskytnutie informácií verejnosti,
  - f. aké **zdroje** sú k dispozícii na proces participácie; zapájanie verejnosti si vyžaduje finančné aj ľudské zdroje, takže je potrebné zvážiť náročnosť procesu vo vzťahu k dostupným zdrojom. Ich nedostatok by sa nemal stať argumentom pre rozhodovanie bez informovania a účasti verejnosti.

Špecifické pravidlá pre participáciu pri obstarávaní územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov

Pri formulovaní postupov participácie v týchto špecifických podmienkach je dôležité si uvedomiť tieto skutočnosti:

Nakoľko z pojmu participácia a s tým súvisiacich postupov vyplýva pre verejnosť okrem informovanosti aj aktívna spoluúčasť na tvorbe dokumentov, je **potrebné rešpektovať špecifiká oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, vyplývajúce najmä z príslušnej legislatívy.** Územnoplánovacie podklady a územnoplánovacia dokumentáciu môžu z titulu vysokej odbornej náročnosti týchto dokumentov **obstarávať a spracovávať len spôsobilé osoby podľa § 2a a § 45 ods. 4 stavebného zákona.** Obdobne je to aj pri posudzovaní investičných zámerov a ich predkladaní na príslušné orgány, ktoré sú vybavené odborníkmi v danej oblasti. V stavebnom zákone je presne stanovené pôsobenie

ostatných osôb v procese obstarávania dokumentov v oblasti územného plánovania, ako aj pri konaniach podľa stavebného poriadku. Tieto ustanovenia právnych predpisov na jednej strane vyžadujú špecifický prístup k procesom participácie verejnosti a ovplyvňujú ho. Na druhej strane, na rozdiel od ostatných strategických a rozvojových dokumentov spracovávaných a schvaľovaných mestom, stanovujú povinnosť prerokovávať návrhy dokumentov, čím nútia ich spracovateľov získavať potrebné údaje a zohľadňovať aj názory ostatných zúčastnených v tomto procese, a tým sa na ich príprave zúčastňuje široká skupina subjektov, od dotknutých orgánov štátnej správy a samosprávy, cez dotknuté právnické osoby (napr. správcovia sietí a pod.) a fyzické osoby, až po verejnosť ako široko definovaný okruh subjektov

Vzhľadom na uvedené uplatňujú sa aj tieto špecifické pravidlá participácie:

1. Proces participácie musí byť riadený odborne spôsobilými osobami pre obstarávanie a spracovanie územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov mesta a musí dodržať požiadavky v zmysle stavebného zákona.
2. Mesto sa bude snažiť o presadenie participatívneho procesu pre každú dokumentáciu, ktorá je financovaná plne alebo čiastočne z iných verejných zdrojov, a to v súlade s právnymi predpismi a pri naplnení postupov podľa bodu 16. pravidiel participácie.
3. Mesto sa bude snažiť o uplatnenie participatívneho procesu pre dokumentácie financované súkromným sektorom, ak sa ich riešenia významným spôsobom dotýkajú verejného záujmu.
4. Pred začatím obstarávania dokumentácie mesto zabezpečí vypracovanie plánu participácie.

Špecifické pravidlá pre participáciu na dôležitých investičných zámeroch mesta

Dôležité investičné zámery mesta sú najmä zámery, ktoré svojim charakterom obsahovo alebo hmotovo výrazne ovplyvnia rozvoj mesta alebo jeho častí. Sú to všetky významné alebo rozsiahle stavby, ako aj investičné zámery v lokalitách vysokého významu z hľadiska verejného záujmu, ktoré zabezpečuje mesto.

Dôležité investičné zámery mesta budú výsledkom riadnej územnoplánovacej prípravy, to znamená, že budú overené riadnymi urbanistickými štúdiami, alebo, že budú riešené v rámci územných plánov zón, kde je možná účasť občanov; mesto nebude umiestňovať takéto stavby v území len na podklade dokumentácie pre územné konanie, ktorá nerieši širšie súvislosti a komplexný dopad investičného zámeru na dané územie, resp. na mesto.

2. ČOHO SA BUDE PARTICIPÁCIA TÝKAŤ? Procesy a dokumenty

Pravidlá participácie sa týkajú prípravy nasledovných typov dokumentov a ich zmien:

- strategické dokumenty
- koncepčné dokumenty
- územný plán mesta
- územný plán zóny
- územnoplánovacie podklady
- dôležité investičné zámery mesta

Participácia počas spracovania a ďalších fáz obstarávania strategických dokumentov ovplyvní nároky na dostatočné zaučenie odborníkov, na potrebné vybavenie a aj na finančné zabezpečenie participatívneho procesu.

Participácia neovplyvňuje realizáciu základných a nutných funkcií mesta a služieb samosprávy pri využití disponibilných zdrojov mesta v stanovených časových horizontoch, nakoľko participácia sa týka procesu tvorby strategických materiálov, ktoré sa až po ich schválení premietnu do realizácie základných a nutných funkcií mesta a služieb samosprávy.

3. KTO PARTICIPUJE?

Pravidlá participácie sa týkajú aktívnej spolupráce mesta so širokou laickou a odbornou verejnosťou, dotknutými inštitúciami ako aj so zainteresovanými/dotknutými partnermi, napr. vlastníckymi pozemkami a/alebo nehnuteľnosťami, prevádzkovateľmi obchodu a služieb a pod.).

Do participatívnych procesov budú zapájaní rozdielni aktéri podľa povahy projektu/dokumentu. Ich zapojenie bude presne stanovené v pláne participácie:

- A. **široká verejnosť** - všetci, ktorí ani nemusia byť osobne dotknutí, hoci ale sú súčasťou verejnej mienky.
- B. **mienkotvorná verejnosť** - médiá, kultúrne elity, mienkotvorcovia a pod. - všetci, ktorí ovplyvňujú verejnú mienku
- C. **odborná verejnosť** - odborníci, ktorí priamo nepracujú na predmetnom projekte/dokumente
- D. **dotknutí účastníci** - všetky dotknuté organizácie a jednotlivci, ktorí majú záujem na riešení a výsledkoch, vrátane vlastníkov nehnuteľností a verejného dopravného a technického vybavenia územia
- E. **samospráva** - komunálni politici a pracovníci mesta a mestských častí

4. VEREJNÝ ZÁUJEM

Verejným záujmom sa pre účely definovania pravidiel participácie občanov na územnoplánovacích procesoch a na príprave koncepčných, strategických a rozvojových dokumentov mesta bude rozumieť:

- ochrana kultúrneho a historického dedičstva (zóny a objekty, ktoré sú predmetom pamiatkovej ochrany v zmysle zákona, vyhlásené pamätihodnosti)
- ochrana životného prostredia (čistota ovzdušia, vody, pôdy...)
- problematika zmeny klímy (zmierňovanie jej dopadov, adaptačné opatrenia...)
- kvalita obytného prostredia (ochrana pred hlukom, denné svetlo, oslnenie, zeleň obytného prostredia, elektromagnetické a iné žiarenia...)
- ochrana prírody a krajiny (chránené územia v zmysle zákona, ochrana poľnohospodárskej pôdy, ochrana lesných pozemkov), prvky ÚSES, mestská zeleň, prvky ÚSES
- dostatok a dostupnosť verejných služieb (zdravotníctvo, školstvo, sociálne služby, verejné športové plochy, verejná administratíva – úrady, pošta a pod.)
- verejná dopravná a technická vybavenie (komunikačná sieť, MHD, železnice, technická infraštruktúra a pod.)
- verejné priestory (týka sa aj priestorov, ktoré fungujú ako verejné priestory, i keď sú v čiastočnom alebo úplnom vlastníctve fyzických alebo právnických osôb) – poloha, rozloha, prevádzka, architektonické riešenie, vybavenosť priestoru, právo na súkromie vo verejnom priestore - rozmiestnenie kamier na základe konzultácie s verejnosťou, prenajímanie verejných priestorov pre súkromné a komerčné účely (rozsah letných terás, predstavenia, marketingové aktivity a pod.)
- vizuálna kvalita mesta, panorámy, priehľady a silueta (ak ide o stavbu alebo súbor stavieb, ktorá je pozorovateľná z verejného prístupného priestoru (ulica, námestie, most,

park, rieka,...) zo vzdialenosti viac ako 500 m, alebo v dotyku s komunikáciou funkčnej triedy A1, A2, B1, B2 v zmysle ÚPN (netýka sa rodinných domov - stavieb menších ako 1000 m³ celkového obostavaného priestoru (vrátane podzemných podlaží);

- bezpečnosť mesta a mestského prostredia a jeho dostupnosť z hľadiska konkrétneho priestorového a materiálového stvárnenia (dostatočné osvetlenie, bezbariérové riešenia, spôsob uplatnenia zelene a pod.).

Poznámka: Pojem „verejný záujem“ nie je v slovenskej ani európskej legislatíve jednoznačne vymedzený a patrí medzi tzv. „neurčité pojmy“. V slovenskej legislatíve sa používajú viaceré pojmy, ktoré sa s pojmom verejný záujem striedajú – napr. komunálny záujem, záujem verejnosti, všeobecný záujem. (Zdroj: Verejný záujem v legislatíve, Vladimír Pirošík) Verejný záujem vyjadruje okamžitosť stavu záujmov a ich vzájomnú hierarchiu, je časovo a miestne premenný, a preto sa musí posudzovať len v konkrétnej situácii, v konkrétnom mieste a v konkrétnom čase (Merešová, 2008).

5. PLÁN PARTICIPÁCIE – Príprava participatívneho procesu

Vzhľadom na veľkú rôznorodosť dokumentov a procesov, na ktorých má verejnosť záujem participovať, **je potrebné ku každému procesu pristupovať individuálne**. Pre tieto účely sa sa vypracuje plán participácie, ktorý bude po odsúhlasení pre všetkých účastníkov participácie jasným postupom.

Pri príprave plánu je potrebné najprv rozhodnúť, **aký stupeň participácie (1. až 5.)** má mesto záujem iniciovať. Pri rozhodovaní o úrovni zapojenia verejnosti do tvorby verejnej politiky je nutné zvážiť viaceré faktory tak, ako sú uvedené v kapitole 1. v bode 16.

Obsah plánu participácie

- Predstavenie projektu – stručne, čo je zámerom a cieľom projektu, čo sú hlavné otázky na riešenie
- **Ciele a účel participácie**, aké otázky budú riešené participáciou
- **Postup krokov a časový harmonogram** prípravy dokumentu/projektu (napríklad pri ÚPD a ÚPP postup obstarávania v zmysle stavebného zákona)
- **Zoznam zainteresovaných partnerov – dôležité:** identifikácia subjektov dotknutých projektom – záujmové skupiny, vlastníci, podnikatelia; zhrnutie kontaktných údajov
- **Pravidlá participácie** – ako bude prebiehať, kto ju bude riadiť, čo sa urobí s výsledkami participatívnych procesov
- **Metódy participácie** – popis, akými technikami a metódami bude prebiehať participácia
- **Monitoring a vyhodnotenie participácie** – ako sa bude zachytávať priebeh participácie, ako sa vyhodnotí, kto je za to zodpovedný, ako sa naloží s výsledkami, ako sa posúdi úspešnosť procesu, ako sa o priebehu participácie bude informovať
- **Celkový časový harmonogram**

6. MIERA PARTICIPÁCIE, ROZHODOVANIE A ZODPOVEDNOSŤ

Na začiatku participatívneho procesu mesto rozhodne o primeranej miere participácie pre celý proces, prípadne pre jednotlivé etapy.

Podľa rôznych odborných publikácií sa rozlišujú štyri alebo päť stupňov participácie. My vychádzame z päťstupňovej stupnice (Zdroj: IAP2 Spectrum of Public Participation).

Stupne miery participácie:

1. stupeň – informovanie: ide o posun informácií od mesta smerom k verejnosti, v našich podmienkach tu je veľký priestor na zlepšenie

2. stupeň – konzultácie: ide o získanie spätnej väzby na hotové dokumenty, stratégie, koncepcie, analýzy, rozhodnutia a pod.

3. stupeň – zapojenie: predstavuje prácu s verejnosťou počas celého procesu prípravy materiálu/dokumentu, s cieľom porozumieť a seriózne zvážiť pripomienky verejnosti; proces stále riadi a kontroluje mesto

4. stupeň – spolupráca: predstavuje partnerskú spoluprácu, napríklad vytvorenie pracovnej skupiny, ktorá spoločne rieši problém, navrhuje alternatívy riešenia, zástupcovia verejnosti sa podieľajú na riadení prác; konečné rozhodnutie je na orgánoch samosprávy

5. stupeň – presun rozhodovania: ide o výnimočné prípady, kedy mesto prenechá možnosť verejnosti rozhodnúť o riešení konkrétneho problému – miestne referendum. Vzhľadom na veľkosť mesta tento stupeň je prakticky nepoužiteľný.

So zvyšovaním miery participácie verejnosti (posun od 1. stupňa smerom k 5. stupňu) je potrebné zvyšovať aj podiel zodpovednosti verejnosti na prijatom rozhodnutí a to podľa situácie - morálnej alebo aj vecnej zodpovednosti.

Zvyšovanie zodpovednosti verejnosti na prijatom rozhodnutí budú závisieť od charakteru aktivity:

- požiadavka transparentnosti aj voči verejnému sektoru a voči verejnosti (ak má mať názor nejakej občianskej skupiny vplyv na rozhodnutie mesta s dosahom na širokú verejnosť, musí byť zo strany týchto subjektov jasne deklarované, kto sú členovia skupiny, ako skupina funguje, ako je financovaná, ako prebieha rozhodovanie v skupine, na základe akých informácií rozhodla, stanoviská v rámci skupiny musia mať archivované, ...)
- musí byť zrejmé, akým spôsobom je daný jednotlivец alebo skupina dotknutá riešeným problémom
- záväzok predstaviteľov občanov spoločne prezentovať výsledné rozhodnutie mesta – ak nimi bolo ovplyvnené
- podieľať sa na realizácii samotného rozhodnutia
- ďalšie špecifické opatrenia vyplývajúce z predmetu participácie.

Vzťah stupňa miery participácie a zodpovednosti:

1. STUPEŇ	2. STUPEŇ	3. STUPEŇ	4. STUPEŇ	5. STUPEŇ
INFORMOVANIE	KONZULTÁCIE	ZAPOJENIE	SPOLUPRÁCA	PRESUN ROZHODOVANIA

ZODPOVEDNOSŤ MESTA

ZODPOVEDNOSŤ VEREJNOSTI

7. POSTUP PRI REALIZÁCIÍ PRAVIDIEL PARTICIPÁCIE

---

1. Zverejnenie schválených pravidiel participácie s informáciou o ďalšom postupe
2. Rozpracovanie schválených pravidiel do návrhu organizačného, technického a finančného zabezpečenia procesov participácie v rámci organizačnej štruktúry magistrátu
3. Zabezpečenie vypracovania nasledovných materiálov:
  - a. Manuál – Práca s verejnosťou, Zoznam aktivít
  - b. Manuál – Práca s verejnosťou, Technická príručka
  - c. Manuál – Príprava plánu participácie, Vzor plánu participácie
  - d. Návrh štruktúry databázy občanov a občianskych skupín
4. Vyškolenie odborných zamestnancov
5. Zahájenie pilotného projektu participácie

**Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov
rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch hlavného mesta SR Bratislavy**

---

kód uzn.: 1.5.10

Uznesenie č. 268/2016

zo dňa 17. 3. 2016

Mestská rada po prerokovaní materiálu

odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy

schváliť Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných
dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch hlavného mesta SR
Bratislavy

Výpis
zo zasadnutia Komisia územného, strategického plánovania, životného prostredia a
výstavby Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky
Bratislavy zo dňa 10.3.2016

K bodu 3:

Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch v Hlavnom meste SR Bratislave. S predloženým materiálom, t.j. s dôvodmi spracovania materiálu, ako aj prínosom participácie verejnosti na príprave strategických a koncepčných dokumentov na územnoplánovacích procesoch a dokumentoch prítomných oboznámila Ing. arch. Eva Balašová, externá konzultantka a hlavná architektka Ing.arch. Ingrid Konrád.

Uznesenie:

Komisia územného a strategického plánovania, životného prostredia a výstavby odporúča Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR schváliť „Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch v Hlavnom meste SR Bratislave“.

Komisia hlasovaním odsúhlasila predložený návrh
prítomní: 7 za: 7 proti: 0, zdržal sa: 0

Za správnosť opisu : RNDr. Anna Calpašová
V Bratislave, 17.3.2016

**Výpis zo záznamu z rokovania
Komisie dopravy a informačných systémov MsZ
zo dňa 15.03.2016**

K bodu 2

Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch hlavného mesta SR Bratislavy.

Uznesenie:

Komisia dopravy a informačných systémov MsZ po prerokovaní

odporúča

mestskému zastupiteľstvu schváliť predložený materiál „Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch hlavného mesta SR Bratislavy“.

Hlasovanie: prítomní: 10   za: 9   proti: 0   zdržal sa: 1   nehlasoval: 0

Uznesenie bolo odsúhlasené.

Mgr. Jozef Uhler, v.r.
predseda komisie

Za správnosť: Ing. Peter Strnád
tajomník komisie

V Bratislave 15.03.2016

**Komisia kultúry a ochrany historických pamiatok
Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy**

Výpis zo zápisnice z rokovania komisie zo dňa 16.03.2016

K bodu 2

Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch HM SR Bratislavy

Uznesenie

Komisia kultúry a ochrany historických pamiatok MsZ:

- berie na vedomie predložený materiál Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch HM SR Bratislavy,
- berie na vedomie, že materiál je vypracovaný v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 408/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z.,
- odporúča Pravidlá participácie verejnosti pri príprave strategických a koncepčných dokumentov rozvoja mesta a na územnoplánovacích procesoch HM SR Bratislavy predložiť na rokovanie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy.

Hlasovanie:

Prítomní: 7   Za: 7   Proti: 0   Zdržal sa: 0

Ing. Katarína Šimončíčová, v. r.
predsedníčka komisie

Za správnosť:

PhDr. Žofia Halmová, v. r.
tajomníčka komisie